

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

D E C I Z I E

cu privire la respingerea recursului declarat de Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Justiției al Republicii Moldova împotriva Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, intervenienți accesorii Comisia Electorală Centrală și Serviciul de Informații și Securitate privind limitarea activității partidului politic,

împotriva încheierii din 25 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 2r-355/25
PIGD 2-25134628-01-2r-26092025)*

Limitarea activității partidelor politice. Măsura asiguratorie stabilită de articolul 21 alin. (3 ²) din Legea privind partidele politice nr. 294-XVI din 21 decembrie 2007.

Curtea de Apel Centru – jud. R. Pulbere, C. Roșca și R. Pascari

27 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Munteanu,

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 19 septembrie 2025, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, intervenienți accesorii Comisia Electorală Centrală și Serviciul de Informații și Securitate, solicitând limitarea activității acestui partid politic.

2. Prin aceeași cerere, Ministerul Justiției a solicitat aplicarea unei măsuri asigurătorii, constând în suspendarea temporară a activității Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” pe durata examinării cauzei, până la pronunțarea unei hotărâri pe fond, în conformitate cu prevederile art. 21 alin. (3²) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice.

3. În susținerea cererii de suspendarea temporară a activității Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, reclamantul a invocat faptul că, la data de 18 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a transmis Ministerului Justiției scrisoarea nr. CEC8/8992, prin care a informat despre adoptarea Hotărârii nr. 3993 din 17 septembrie 2025, emisă în legătură cu contestația nr. CEC-10AP/6 din 2 septembrie 2025 și sesizarea nr. CEC-7/22684 din 5 septembrie 2025. Totodată, Comisia a solicitat examinarea aplicabilității dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice în raport cu activitatea Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”. Dosarul administrativ aferent Hotărârii CEC a fost anexat cererii de chemare în judecată.

4. Prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17 septembrie 2025 a fost admisă parțial contestația depusă de Partidul Politic „Partidul Național Moldovenesc”, precum și sesizarea Partidului Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa”. Prin aceeași hotărâre, s-a aplicat Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” sancțiunea avertismentului pentru încălcarea prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice.

5. Totodată, Comisia Electorală Centrală a dispus inițierea unei misiuni de control complex privind finanțarea activității Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” pentru perioada 1 mai – 31 august 2025, precum și a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” pentru perioada 3 august – 1 octombrie 2025. În acest sens, a fost dispusă obligarea entităților vizate de a prezenta, în termen de 48 de ore, toate actele necesare privind finanțarea campaniei electorale și/sau a partidului politic.

6. De asemenea, Comisia Electorală Centrală a sesizat Ministerul Justiției în vederea examinării aplicabilității art. 21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, în raport cu Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”.

7. Comisia Electorală Centrală a constatat existența unor elemente care generează suspiciuni rezonabile privind legalitatea finanțării activității Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, precum și a campaniei electorale desfășurate de Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”, din care acest partid face parte.

8. În Hotărârea nr. 3993, Comisia a reiterat obligația imperativă a tuturor concurenților electorali de a respecta cu strictețe prevederile legale privind finanțarea activității politice și electorale. Această obligație nu reprezintă o simplă formalitate, ci constituie o condiție fundamentală pentru asigurarea integrității procesului electoral și pentru consolidarea ordinii constituționale.

9. Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17 septembrie 2025 se bazează, de asemenea, pe informațiile furnizate de Procuratura Anticorupție, Inspectoratul General al Poliției, Centrul Național Anticorupție și Procuratura Cahul, care atestă următoarele:

— **Centrul Național Anticorupție (CNA)** a informat Comisia Electorală Centrală că are în gestiune o cauză penală pornită în temeiul art. 181³ din Codul penal al Republicii Moldova, având ca obiect finanțarea ilegală a Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”. În prezent, se desfășoară acțiuni de urmărire penală, inclusiv în urma perchezițiilor efectuate la data de 2 septembrie 2025 asupra membrilor și activiștilor partidului. Cu această ocazie, au fost ridicate sume de bani în diferite valute, documente, telefoane mobile și alți purtători de informații, a căror proveniență urmează a fi stabilită.

Potrivit răspunsului CNA nr.11/1118 din 4 septembrie 2025, înregistrat la CEC sub nr. CEC-7/22734 din 6 septembrie 2025, în cadrul investigațiilor au fost documentate acțiuni de transmitere a mijloacelor bănești în plicuri de către viceprimarul municipiului Comrat și alți membri ai partidului către activiști și simpatizanți. Proveniența acestor fonduri este incertă.

De asemenea, s-a constatat că viceprimarul, în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, coordona personal distribuirea banilor și organiza întâlniri cu persoanele percheziționate, în scopul trasării sarcinilor legate de activitatea electorală. Aceste acțiuni erau coordonate de un candidat la funcția de deputat din partea Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”. CNA a înaintat demersuri privind aplicarea măsurilor preventive față de patru persoane reținute: un viceprimar al municipiului Comrat, un candidat la funcția de deputat și doi membri ai partidului. Urmărirea penală este în desfășurare, în conformitate cu prevederile art. 212 alin. (1) din Codul de procedură penală.

- **Procuratura Cahul** a informat Comisia Electorală Centrală că, în legătură cu săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 181³ alin. (1) din Codul penal, au fost formulate învinuiri față de patru persoane, împotriva cărora s-au aplicat măsuri preventive. Totodată, alte 13 persoane au fost recunoscute în calitate de bănuite și sunt cercetate în stare de libertate.

Potrivit răspunsului Procuraturii Cahul nr. 6066, înregistrat la CEC sub nr. CEC-7/23043 din 15 septembrie 2025, persoanele vizate au desfășurat activități de propagandă electorală în favoarea Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, au participat la activități de finanțare ilegală prin utilizarea de mijloace financiare nedeclarate și au coordonat rețeaua de activiști și simpatizanți din zona de sud a Republicii Moldova, inclusiv din UTA Găgăuzia. De asemenea, s-au purtat discuții și au fost organizate întâlniri pentru repartizarea de resurse financiare ilegale, în vederea susținerii campaniei electorale și desfășurării unor acțiuni de denigrare a autorităților Republicii Moldova.

10. În urma analizei materialelor examinate, Comisia Electorală Centrală a identificat aspecte de natură să aducă atingere gravă pluralismului politic și principiilor fundamentale ale democrației. Aceste aspecte vizează posibila finanțare ilegală sau oferirea de avantaje materiale în favoarea Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” ori a concurenților electorali ai acestuia. În special, se conturează suspiciuni privind utilizarea unor mijloace financiare de proveniență neclară pentru finanțarea activităților curente și/sau electorale ale partidului, fapt care denotă practici vulnerabile, incompatibile cu buna funcționare a procesului democratic.

11. Având în vedere gravitatea circumstanțelor și implicațiile asupra legalității activității politice, Comisia Electorală Centrală a considerat oportună transmiterea către Ministerul Justiției a Hotărârii nr. 3993, însoțită de întregul set de materiale administrative și probatorii acumulate, în vederea examinării aplicabilității dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice.

12. Totodată, Comisia a reținut și informații publicate în surse mass-media relevante, printre care articolul apărut în publicația „Ziarul de Gardă”, intitulat: „Oamenii lui Șor, în „Inima” Irinei Vlah. Atac și insulte asupra ZdG din partea fostei bașcane și a membrilor partidului său”. Conținutul

articolului scoate în evidență faptul că nu mai puțin de 27 de persoane din grupul de inițiativă al Irinei Vlah au candidat, dețin sau au deținut funcții electiv, fiind anterior înaintați de Partidul Politic „Șor”, Partidul „Șansă” sau Partidul „Renaștere” — toate entități politice parte din Blocul „Victorie”, controlat de Ilan Șor și promovat pe scena politică din afara țării, în special din Federația Rusă.

13. Conform sursei citate, unii dintre acești indivizi ocupă funcții de conducere în cadrul organizațiilor teritoriale și primare ale Partidului Politic „Inima Moldovei”, condus de fosta bașcan al UTA Găgăuzia, Irina Vlah. În sprijinul acestor afirmații, articolul este disponibil în varianta online la adresa: <https://www.zdg.md/importante/video-oamenii-lui-sor-in-inima-irinei-vlah-atac-si-insulte-asupra-zdg-din-partea-fostei-bascane-si-a-membrilor-partidului-sau/>, iar versiunea tipărită este anexată dosarului administrativ.

14. Făcând referire la prevederile art. 21 alin. (1), (1¹) și (3¹) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, Ministerul Justiției a subliniat că activitatea unui partid politic poate fi limitată atunci când, prin acțiunile sale, sunt aduse prejudicii grave pluralismului politic ori principiilor democratice fundamentale, sau în cazul neprezentării raportului privind gestiunea financiară în termenul și formatul stabilite de Comisia Electorală Centrală.

15. Totodată, Ministerul a menționat că, în conformitate cu alin. (3¹) al aceluiași articol, acesta este abilitat să se adreseze direct instanței de judecată – fără parcurgerea procedurii prealabile – solicitând limitarea activității partidului politic pe o durată de până la 12 luni. Această competență se activează în cazul în care acțiunile sau inacțiunile partidului pun în pericol suveranitatea, independența, integritatea teritorială, securitatea națională, ordinea sau siguranța publică, fiind însoțite de fapte precum: subminarea proceselor electorale, campanii de dezinformare sau incitare la ură, coruperea alegătorilor pe scară largă, finanțare ilegală sau acordare ilegală de bunuri materiale, ori spălare de bani și introducerea ilegală, sistematică, a mijloacelor financiare destinate activităților politice sau electorale.

16. Ministerul Justiției a conchis că are obligația expresă de a aplica prevederile Legii nr. 294/2007 privind partidele politice, inclusiv prin formularea și înaintarea către instanța de judecată a unei cereri de limitare a activității Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”. Această acțiune este întemeiată pe sesizarea Comisiei Electorale Centrale, însoțită de probele relevante cuprinse în Hotărârea nr. 3993 din 17 septembrie 2025 și materialele administrative aferente.

17. Solicitarea Ministerului Justiției privind aplicarea unei măsuri asigurătorii – respectiv suspendarea activității Partidului Politic Partidul

Republican „Inima Moldovei” pe durata examinării cauzei, până la pronunțarea hotărârii în fond – este justificată în temeiul art. 21 alin. (3²) din Legea nr. 294/2007. Această măsură este necesară pentru a preveni un pericol real și iminent de producere a unor consecințe ireparabile asupra valorilor democratice și asupra ordinii de drept a Republicii Moldova.

18. Activitatea unui partid politic este legitimă atât timp cât se desfășoară în conformitate cu legea, principiile democrației și ordinea constituțională consacrată prin alegeri libere. Însă, în cazul de față, activitatea pârâtului ridică suspiciuni rezonabile privind finanțarea contrar cadrului normativ în vigoare, ceea ce afectează grav integritatea proceselor democratice și încalcă normele de transparență electorală.

19. Transparența în finanțarea partidelor politice este un principiu fundamental al unui sistem democratic autentic, fiind strâns legată de încrederea publicului în partidele politice și de asigurarea unei competiții electorale echitabile. În acest context, nerespectarea cerințelor legale de către un partid politic poate atrage, în mod justificat, măsuri restrictive asupra exercitării drepturilor sale.

20. Având în vedere că, potrivit Comisiei Electorale Centrale, există suspiciuni rezonabile privind legalitatea finanțării activității Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, impunerea unei măsuri asigurătorii este necesară pentru protejarea ordinii constituționale și prevenirea alterării echilibrului democratic.

POZIȚIA CURȚII DE APEL CENTRU

21. Prin încheierea din 25 septembrie 2025, Curtea de Apel Centru a admis cererea Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind dispunerea aplicării măsurii asigurătorii limitarea activității partidului politic pe perioada examinării cauzei, până la pronunțarea în fond. S-a limitat activitatea Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” pe perioada examinării cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Justiției al Republicii Moldova împotriva Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, intervenienți accesorii Comisia Electorală Centrală și Serviciul de Informații și Securitate, privind limitarea activității partidului politic, până la pronunțarea în fond.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

22. Pe data de 26 septembrie 2025, ora 11:08, prin intermediul poștei electronice, Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” a depus recurs împotriva încheierii din 25 septembrie 2025a Curții de Apel Centru, solicitând:

- admiterea cererii de recurs;
- anularea încheierii Curții de Apel Centru din 25 septembrie 2025 de aplicare a măsurii asigurătorii de limitare a activității Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, până la pronunțarea hotărârii în fond.

ARGUMENTELE RECURSULUI

23. Partidul subliniază că nici Comisia Electorală Centrală, nici Ministerul Justiției nu au inițiat o procedură legală prealabilă de investigare, verificare sau audiere a partidului. Nu s-au desfășurat acțiuni administrative conforme cu Legea nr. 294/2007 privind partidele politice. Partidul a aflat despre sesizarea Ministerului Justiției abia după ce acțiunea a fost depusă în instanță, fiind astfel privat de dreptul la apărare și de posibilitatea de a prezenta punctul său de vedere în faza administrativă.

24. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), în special cazul *Refah Partisi și alții c. Turcia (2003)*, desființarea sau limitarea activității unui partid politic este o măsură extremă, care poate fi justificată doar dacă partidul urmărește obiective antidemocratice prin metode ilegale sau violente. În acest caz, nu au fost prezentate fapte sau probe care să justifice o asemenea măsură severă.

25. În opinia recurentului măsura dispusă – limitarea activității partidului – este, în esență, aceeași cu sancțiunea finală solicitată în fond (limitarea pentru 12 luni). Astfel, instanța s-a pronunțat de facto asupra fondului cauzei, contrar Hotărârii Plenului CSJ nr. 32 din 24 octombrie 2003, care prevede că măsurile asigurătorii nu pot anticipa soluția pe fond.

26. Limitarea activității partidului cu două zile înainte de alegeri are un efect direct de excludere din competiția electorală, afectând grav dreptul la participare și echitatea procesului electoral. Măsura este considerată excesivă și disproporționată, în condițiile în care existau alternative mai puțin restrictive (controale financiare, suspendarea unor membri etc.).

27. Făcând trimitere la prevederile art. 21 alin. (3²) din Legea nr. 294/2007, recurentul a subliniat că aplicarea măsurii asigurătorii se justifică doar în cazul unui pericol real și iminent de producere a unor consecințe iremediabile. Curtea de Apel nu a demonstrat existența cumulativă a acestor condiții. Simpla invocare a unor suspiciuni sau cauze penale în faza de urmărire penală nu echivalează cu o amenințare dovedită.

28. Recurentul a reținut că Ministerul Justiției își fundamentează cererea pe Hotărârea CEC nr. 3993/2025, informații operative ale organelor de drept (SIS, CNA) și articole din presă. Însă, în opinia acestuia informațiile operative nu constituie probe certe, iar articolele din presă nu pot fi folosite

ca temei juridic fără verificare judiciară. La moment, nicio decizie definitivă penală sau administrativă nu confirmă ilegalitatea finanțării partidului.

29. Recurentul indică că aplicarea unei măsuri asigurătorii înainte de soluționarea cauzei în fond echivalează cu o sancțiune preventivă aplicată fără o hotărâre definitivă, ceea ce contravine art. 6 CEDO și art. 21 din Constituție.

30. Limitarea activității partidului în timpul campaniei electorale echivalează cu eliminarea acestuia din competiția electorală, ceea ce afectează grav dreptul cetățenilor de a alege liber și dreptul partidului de a participa în alegeri. Orice ingerință în acest drept trebuie să fie justificată prin probe clare și aplicată cu prudență maximă, ceea ce nu s-a întâmplat la caz.

31. Recurentul a susținut că în urma scrisorii SIS, Partidul a exclus toți cei 501 membri menționați, a returnat suma de 192.500 lei la bugetul de stat (donații primite de la persoanele vizate), a arătat că nu avea posibilitatea legală de a verifica anterior calitatea juridică sau sursa veniturilor membrilor.

32. Informațiile SIS indică posibile conexiuni ale unor membri cu Promsvyazbank, dar nu demonstrează că Partidul a cunoscut proveniența sumelor, sau că donațiile proveneau din surse ilegale și ar fi existat intenție frauduloasă.

33. În final, recurentul a menționat că CEDO a condamnat Republica Moldova în 2020 pentru excluderea Partidului „Patria” din alegeri, pe baza unor suspiciuni de finanțare externă, fără o anchetă completă și fără garantarea dreptului la apărare. Situația este identică în cazul de față: decizie luată înainte de alegeri, pe baza suspiciunilor și fără o procedură echitabilă, ceea ce încalcă art. 3 Protocolul 1 din CEDO.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

34. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

35. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează [...], pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

36. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.”

37. Art. 174 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„La cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărîrea judecătorească devine definitivă, în cazul

în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.”

38. Art. 175 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„În vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanța este în drept:

a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârîtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane;

a¹⁾ să noteze acțiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pârîtului;

b) să interzică pârîtului săvîrșirea unor anumite acte;

c) să interzică altor persoane săvîrșirea unor anumite acte în privința obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pîrît sau îndeplinirea unor alte obligații față de el;

d) să suspende vînzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acțiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar);

e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară.

Judecătorul sau instanța dispune, la cererea participanților la proces, aplicarea și a altor măsuri de asigurare a acțiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acțiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depășește valoarea acțiunii.”

39. Art. 177 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„În cererea de asigurare a acțiunii se indică motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.

Cererea de asigurare a acțiunii se soluționează de către judecătorul care examinează cauza în ziua depunerii, fără înștiințarea pârîtului și a celorlalți participanți la proces. Dacă cererea de asigurare a acțiunii este depusă concomitent cu cererea de chemare în judecată, aceasta se soluționează în ziua emiterii încheierii privind acceptarea cererii de chemare în judecată, fără înștiințarea pârîtului și a celorlalți participanți la proces.

Dacă cererea de asigurare a acțiunii este formulată în timpul ședinței de judecată, aceasta se soluționează de către instanță în ședința respectivă, indiferent de absența unor participanți la proces.

Judecătorul pronunță o încheiere motivată privind asigurarea sau neasigurarea acțiunii.”

40. Art. 21 alin. (1), (3²), (3³), (3⁴) și (8) din Legea privind partidele politice nr. 294-XVI din 21 decembrie 2007:

„(1) Activitatea partidului politic poate fi limitată dacă prin acțiunile acestuia se aduc prejudicii grave pluralismului politic sau principiilor democratice fundamentale.

(3²) Luând în considerare gravitatea încălcărilor admise de către partidul politic, existența unui pericol real și iminent de producere a unor consecințe iremediabile pentru valorile democratice și pentru ordinea de drept a Republicii Moldova prin continuarea desfășurării activităților ilegale ale partidului politic, Ministerul Justiției poate cere instanței de judecată să dispună, în calitate de măsură asiguratorie, limitarea activității partidului politic pe perioada examinării cauzei, până la pronunțarea în fond, prezentând, în acest sens, argumentele și probele care să ateste situațiile respective.

(3³) La examinarea cererii privind dispunerea, în calitate de măsură asiguratorie, a limitării activității partidului politic, instanța de judecată citează participanții la proces și, în termen de 3 zile de la depunerea cererii de aplicare a măsurii asiguratorii privind limitarea activității partidului politic, decide, prin încheiere executorie, cu privire la limitarea activității partidului politic în calitate de măsură asiguratorie. Părțile în proces sunt obligate să se prezinte în fața instanței de judecată.

(3⁴) Încheierea cu privire la aplicarea sau respingerea aplicării măsurii asiguratorii privind limitarea activității partidului politic poate fi atacată cu recurs separat de fondul cauzei. Cererea de recurs se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în termen de 5 zile.

(8) Activitatea partidului politic nu poate fi limitată pe parcursul campaniei electorale la care participă, cu excepția cazurilor în care limitarea activității partidului politic se cere pentru comiterea unor încălcări grave ale legii, astfel cum sunt prevăzute acestea

la art.3 și la alin.(3¹) din prezentul articol. Activitatea partidului politic nu poate fi limitată pentru încălcări minore.”

ASPECTE DE PROCEDURĂ

41. La 26 septembrie 2025, Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” a depus cerere în temeiul art. 12¹ din Codul de procedură civil, solicitând ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea exercitării controlului constituționalității a următoarelor prevederi legale și anume, a sintagmei prevăzute la art. 21 alin.(8) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice „... *cu excepția cazurilor în care limitarea activității partidului politic se cere pentru comiterea unor încălcări grave ale legii, astfel cum sunt prevăzute acestea la art.3 și la alin.(3¹) din prezentul articol. Activitatea partidului politic nu poate fi limitată pentru încălcări minore.*”

42. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2025 s-a admis cererea depusă de Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” cu privire la sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a art. 21 alin. (8) din Legea nr.294-XVI din 21.12.2007 privind partidele politice. S-a transmis Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea depusă de Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” în vederea examinării constituționalității a prevederilor art. 21 alin. (8) din Legea nr.294/2007 privind partidele politice, sintagma: „... *cu excepția cazurilor în care limitarea activității partidului politic se cere pentru comiterea unor încălcări grave ale legii, astfel cum sunt prevăzute acestea la art.3 și la alin.(3¹) din prezentul articol. Activitatea partidului politic nu poate fi limitată pentru încălcări minore.*”

43. Tot la data de 26 septembrie 2025, Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” a depus, prin intermediul poștei electronice, o cerere privind suspendarea executării încheierii din 25 septembrie 2025 pronunțată de Curtea de Apel Centru, prin care s-a dispus aplicarea măsurii asigurătorii de limitare a activității partidului. Suspendarea a fost solicitată până la soluționarea definitivă a recursului formulat împotriva respectivei încheieri.

44. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2025, s-a respins cererea depusă de Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” privind suspendarea executării încheierii din 25 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru.

45. Prin Decizia Curții Constituționale nr.143 din 27 septembrie 2025, au fost declarate inadmisibile sesizările depuse de Vlad Batrîncea, deputat în Parlamentul Republicii Moldova și de Irina Vlah, în interesele Partidul

Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, în dosarul nr. 2r-355/2025, pendinte la Curtea Supremă de Justiție, privind verificarea constituționalității textului „cu excepția cazurilor în care limitarea activității partidului politic se cere pentru comiterea unor încălcări grave ale legii, astfel cum sunt prevăzute acestea la art. 3 și la alin. (3¹) din prezentul articol. Activitatea partidului politic nu poate fi limitată pentru încălcări minore” din articolul 21 alin. (8) din Legea nr. 294 din 21 decembrie 2007 privind partidele politice.

46. La §22-23 al Deciziei, Curtea Constituțională a statuat că, în baza prerogativei sale constituționale, legislatorul a reglementat mecanisme juridice prin care restricționează și limitează activitatea partidelor politice a căror acțiuni sau inacțiuni afectează valorile democratice, ordinea de drept, pluralismul politic sau principiile democratice fundamentale. Legislatorul a reglementat situațiile juridice de limitare a activității partidelor politice care comit acțiuni/inacțiuni prin care se aduc prejudicii grave pluralismului politic, principiilor democratice și încalcă regulile privind gestiunea financiară (articolul 21 alineatele (1) și (1¹) din Legea nr. 294/2007). De asemenea, legislatorul a reglementat procedura prin care autoritățile competente inițiază limitarea activității partidelor (articolul 21 alineatele (2) – (6) din Legea nr. 294/2007) precum și competența instanțelor de judecată de a examina cauzele respective (articolul 21 alineatele (3) și (4) din Legea nr. 294/2007).

47. Totodată, la §25 al Deciziei, Curtea Constituțională a reținut că prin dispoziția contestată de autori legislatorul a instituit o regulă generală potrivit căreia „activitatea partidului politic nu poate fi limitată pe parcursul campaniei electorale la care participă” subliniind astfel importanța participării libere la alegeri a partidelor politice pentru procesul democratic. Totuși, legislatorul nu a acordat acestei reguli un caracter absolut, ci a prevăzut expres că partidul politic poate fi limitat și pe parcursul campaniei electorale dacă acesta a comis „încălcări grave ale legii”. Mai mult, legislatorul a stabilit situațiile pe care le califică ca fiind încălcări grave ale legii, făcând trimitere la dispoziții legale precise, prevăzute de articolele 3 și 21 alin. (3¹) din Legea nr. 294/2007. Legislatorul a subliniat că limitarea activității partidului politic se aplică pentru comiterea unor încălcări grave și a insistat asupra înțelesului textului „încălcări grave ale legii” prin precizarea faptului că „[a]ctivitatea partidului politic nu poate fi limitată pentru încălcări minore” la ultima teză din alineatul contestat.

48. Pe 27 septembrie 2025, ora 14:19, prin intermediul poștei electronice, Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” a depus cerere privind anularea măsurii de asigurare.

49. În motivarea cererii, se arată că hotărârea CEC din 26 septembrie 2025 (nr. 41/14) a fost executată cu efecte directe asupra drepturilor electorale ale formațiunii și ale candidaților săi, prin revocarea poziției PRIM din lista partidelor admise la alegeri și prin modificarea anexei ce conține candidații Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”. Aceasta a operat schimbări înregistrate deja, fără o bază juridică expresă. Se susține că titularul real al listei de candidați este Blocul Electoral, nu partidul individual, iar excluderea acestora ar putea avea loc doar în temeiul Codului electoral sau printr-o hotărâre judecătorească ce privește expres Blocul și candidații. Astfel, CEC a abuzat de drept prin eliminarea candidaților deja înregistrați, deși hotărârile de înregistrare își produc efectele.

50. În dreptul temei pentru dispunerea anulării măsurii de asigurare s-au invocat dispozițiile art. 180 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora măsura asiguratorie poate fi anulată la cererea pârâtului de instanța care a dispus-o sau de instanța în a cărei procedură se află cauza.

MOTIVAREA INSTANȚEI

51. Completul de judecată reține că, la data de 18 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală, prin scrisoarea nr. CEC8/8992, a notificat Ministerul Justiției al Republicii Moldova despre adoptarea Hotărârii nr.3993 din 17 septembrie 2025 „Cu privire la contestația nr. CEC-10AP/6 din 2 septembrie 2025 și sesizarea nr. CEC-7/22684 din 5 septembrie 2025”, solicitând examinarea aplicabilității art. 21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice în privința Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”. În acest sens, CEC a anexat dosarul administrativ aferent hotărârii.

52. Prin Hotărârea nr. 3993 din 17 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a admis contestația Partidului Politic „Partidul Național Moldovenesc” din 2 septembrie 2025 și sesizarea Partidului Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa” din 5 septembrie 2025 și a dispus, inter alia:

I.aplicarea în privința Blocului Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei a sancțiunii de avertisment pentru încălcarea prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice;

II.inițierea unui control complex al finanțării activității Partidului Politic Partidul Republican Inima Moldovei pentru perioada 1 mai – 31 august 2025 și a Blocului Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei pentru perioada 3 august – 1 octombrie 2025;

III. expedierea către Ministerul Justiției a copiei dosarului administrativ în vederea examinării aplicabilității articolului 21 din Legea privind partidele politice în privința Partidului Politic „Partidul Republican Inima Moldovei”.

53. Prin aceleași hotărâre, Comisia Electorală Centrală a constatat existența unor elemente care ridică suspiciuni rezonabile privind legalitatea finanțării activității Partidului Politic „Partidul Republican Inima Moldovei”, precum și a campaniei electorale desfășurate de Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”, din care acest partid face parte. CEC a reiterat obligația imperativă a tuturor concurenților electorali de a respecta cu strictețe dispozițiile legale privind finanțarea activității politice și electorale, subliniind că respectarea acestor norme nu constituie doar o cerință formală, ci reprezintă o garanție esențială a integrității procesului electoral și a consolidării ordinii constituționale.

54. Completul de judecată reține că în sensul prezentei cauze, noțiunea de *suspiciune rezonabilă* privește existența unor indicii serioase, concordante și verificabile privind încălcări ale regimului de finanțare politică, depășind nivelul unor simple bănueli. Convergența constatărilor CEC, a datelor CNA și Procuraturii, precum și a informațiilor SIS – raportate la volum (sume semnificative), mod de operare (plăți în numerar, plicuri, coordonare ierarhică) și moment (proximitatea scrutinului electoral) – configurează un standard probator suficient pentru etapa provizorie.

55. Instanța de recurs observă că dosarul administrativ care însoțește Hotărârea CEC nr. 3993 are la bază inclusiv informațiile prezentate de Centrul Național Anticorupție (CNA), care a informat instituția că gestionează o cauză penală pornită în temeiul art. 181³ din Codul penal, referitoare la finanțarea ilegală a Partidului Politic „Partidul Republican Inima Moldovei”. În acest context, CNA a arătat că se desfășoară acțiuni de urmărire penală, inclusiv în urma perchezițiilor efectuate la data de 2 septembrie 2025 la membri și activiști ai partidului, în cadrul cărora au fost ridicate sume de bani în diferite valute, documente, telefoane mobile și alți purtători de informații, a căror proveniență și conținut urmează a fi stabilite și examinate în vederea administrării probatoriului. CNA a menționat, de asemenea, că în cadrul documentării au fost constatate situații de transmitere a mijloacelor financiare în plicuri de către viceprimarul municipiului Comrat și alți membri ai partidului către activiști și simpatizanți, proveniența acestor fonduri nefiind stabilită. Totodată, s-a reținut că viceprimarul, în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, repartiza personal bani în plicuri și organiza discuții cu persoanele percheziționate, în scopul trasării sarcinilor electorale, acțiuni desfășurate sub coordonarea unui candidat la funcția de deputat din partea Partidului Politic „Partidul Republican Inima Moldovei”. CNA a mai precizat că a depus demersuri pentru aplicarea măsurilor

preventive față de patru persoane reținute, printre care se numără viceprimarul municipiului Comrat, un candidat la funcția de deputat și doi membri ai partidului, urmărirea penală fiind în desfășurare conform art. 212 alin. (1) din Codul de procedură penală.

56. De asemenea, din dosarul administrativ se evidențiază că Procuratura Cahul a informat Comisia Electorală Centrală că, în legătură cu săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 181³ alin.(1) din Codul penal, patru persoane au fost puse sub învinuire și față de acestea au fost aplicate măsuri preventive, iar alte treisprezece persoane au fost recunoscute în calitate de bănuite și sunt cercetate în stare de libertate. Procuratura Cahul a prezentat detaliile învinuirilor și bănuielilor formulate împotriva celor șaptesprezece persoane documentate de organul de urmărire penală, menționând că acestea au desfășurat propagandă electorală în favoarea partidului, au participat la activități de finanțare ilegală prin utilizarea unor mijloace nedeclarate, au coordonat activitatea activiștilor și simpatizanților din zona de sud a Republicii Moldova (inclusiv UTA Găgăuzia) și au organizat întâlniri prin care au distribuit mijloace financiare ilegale pentru implicarea în acțiuni de propagandă și campanii de denigrare a autorităților Republicii Moldova (conform răspunsului Procuraturii Cahul nr. 6066, înregistrat la CEC sub nr.CEC-7/23043 din 15 septembrie 2025, anexat la dosarul administrativ).

57. În contextul celor relatate, completul de judecată reține că pentru dispunerea unei măsuri provizorii, instanța poate fundamenta soluția pe informații instituționale oficiale coroborate (CEC, SIS, CNA, Procuratură), în temeiul principiului aprecierii libere a probelor și al standardului verosimilității. Astfel, nu se cere certitudinea penală, ci demonstrarea unui risc actual și credibil asupra integrității procesului electoral.

58. Potrivit scrisorii Serviciului de Informații și Securitate nr. IE/9748c din 18 septembrie 2025, depusă la dosar, în cadrul investigațiilor desfășurate cu privire la organizația criminală „Șor” au fost obținute date care indică faptul că Partidul Politic „Partidul Republican Inima Moldovei”, condus de Irina Vlah, ar fi beneficiat de finanțare ilegală din partea acestei organizații. Astfel, în perioada aprilie – august 2025, formațiunea ar fi recepționat mijloace financiare ilegale în cuantum de aproximativ 1,2 milioane de euro.

59. La 19 septembrie 2025, Ministerul Justiției a formulat o cerere de chemare în judecată prin care i-a solicitat Curții de Apel Centru să dispună limitarea activității Partidului Politic „Partidul Republican Inima Moldovei” pentru un termen de 12 luni. Totodată, pe baza articolului 21 alin. (3²) din Legea privind partidele politice, Ministerul Justiției i-a cerut instanței de judecată să dispună limitarea activității partidului politic, ca o măsură asiguratorie, până la soluționarea cauzei în fond.

60. La caz, instanța de recurs statuează că deși regula generală vizează neaplicarea limitării activității unui partid în cursul campaniei electorale, excepția legală operează pentru încălcări grave prevăzute de art. 21 alin.(3¹)–(3²) din Legea nr. 294/2007. Având în vedere natura și amploarea indiciilor (lit. c), d), e) – coruperea alegătorilor pe scară largă, finanțare ilegală, introducere sistematică de mijloace financiare în activitatea politică), la sunt întrunite condițiile care justifică aplicarea excepției.

61. În speța, instanța de recurs este chemată să aprecieze oportunitatea aplicării de către Curtea de Apel Centru a unei măsuri asigurătorii asupra activității unui partid politic în raport cu indiciile și suspiciunile rezonabile privind finanțarea ilegală, posibile legături cu structuri criminale organizate și utilizarea de fonduri nedeclarate în campania electorală.

62. Completul de judecată subliniază că măsurile asigurătorii constituie instrumente juridice cu caracter preventiv, destinate să preîntâmpine producerea unor prejudicii ireparabile și să asigure eficacitatea hotărârii judecătorești pe fond. În cazul partidelor politice, unde activitatea acestora se intersectează direct cu procesele democratice fundamentale – pluralismul politic, egalitatea șanselor în competiția electorală și exprimarea liberă a voinței alegătorilor – aplicarea unei asemenea măsuri este justificată atunci când există indicii serioase de ilegalitate și un pericol real și iminent ca aceste valori să fie compromise.

63. Așadar, pluralismul politic și desfășurarea liberă a competiției electorale sunt elemente fundamentale ale ordinii constituționale. Statul are obligația pozitivă de a proteja aceste valori împotriva oricăror practici care pot denatura voința alegătorilor, fie prin coruperea masivă a acestora, fie prin introducerea sistematică de fonduri ilicite în campania electorală.

64. Într-un asemenea context, instanța de recurs subliniază că interesul public prevalează asupra interesului individual al partidului de a-și continua nestingherit activitatea, întrucât este vorba de protejarea integrității procesului electoral și a încrederii publicului în instituțiile democratice.

65. Prin urmare, caracterul urgent al măsurii se explică prin apropierea scrutinului electoral și prin riscul ca fondurile ilicite să fie utilizate pentru influențarea voinței alegătorilor. În lipsa unei intervenții imediate, există pericolul ca procesul democratic să fie denaturat în mod ireversibil, efect ce nu ar mai putea fi corectat ulterior printr-o hotărâre pe fond.

66. Această urgență decurge din iminența utilizării resurselor ilicite în campanie, ceea ce reclamă un răspuns judiciar preventiv.

67. De aceea, legea la art. 21 alin. (3²) conferă Ministerului Justiției prerogativa de a sesiza direct instanța pentru dispunerea unor măsuri

provizorii, tocmai pentru a bloca în timp util mecanismele ilicite și a împiedica alterarea ireparabilă a ordinii constituționale.

68. Măsura nu reprezintă o sancțiune definitivă și nu anticipează soluția pe fond. Ea este provizorie, supusă controlului judecătoresc și destinată să acționeze exclusiv pe perioada necesară examinării cauzei. Această proporționalitate între ingerința aplicată și scopul urmărit – protejarea procesului democratic, este esențială și respectă standardele CEDO privind „motivele relevante și suficiente”. Mai mult, măsura este adecvată scopului legitim, întrucât suspendarea temporară neutralizează imediat influența resurselor ilicite asupra campaniei. De asemenea, măsura este necesară, deoarece alternative mai blânde (controale ulterioare, audite punctuale, limitări individuale) nu previn impactul prezent al fluxurilor financiare opace, dispersate și greu de trasat în timp util. Beneficiul public – protejarea egalității de șanse și a încrederii în alegeri – prevalează, pentru o durată strict limitată, asupra interesului partidului de a continua activitatea, fără a produce efecte ireversibile asupra existenței formațiunii.

69. Indiciile de finanțare ilegală, constatările CEC, informațiile organelor de drept (SIS, CNA, Procuratura), precum și circumstanțele concrete cum ar fi – sume mari de bani, implicarea membrilor partidului, transmiterea fondurilor în plicuri, coordonarea acțiunilor electorale prin resurse suspecte, configurează un tablou ce reclamă o reacție rapidă a autorităților.

70. În asemenea situații, așteptarea soluționării pe fond ar lipsi măsura de eficiență, întrucât prejudiciul democratic – alterarea votului liber exprimat, ar fi deja consumat și ireparabil.

71. Din aceste motive, instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiat argumentul Curții de Apel Centru, potrivit căruia Hotărârea CEC nr.3993/2025 și materialele administrative anexate confirmă existența unor suspiciuni rezonabile privind finanțarea ilegală a Partidului „Inima Moldovei, întrucât aceste acte constituie probe oficiale și autonome ce indică încălcări ale legislației privind finanțarea partidelor politice.

72. Instanța de recurs subliniază că constatările Centrului Național Anticorupție și ale Procuraturii Cahul demonstrează dubii rezonabile de implicare a unor membri ai partidului în finanțare ilegală și propagandă electorală contra cost, aceste constatări rezultă din acte procesuale și din măsuri preventive dispuse conform Codului penal și Codului de procedură penală.

73. Caracterul procesual al acestor acte (învinuiri, măsuri preventive) întărește credibilitatea indiciilor în faza provizorie.

74. Argumentul Curții de Apel Centru, potrivit căruia informațiile prezentate de Serviciul de Informații și Securitate atestă că partidul a beneficiat de aproximativ 1,2 milioane euro proveniți de la organizația criminală ȘOR, este întemeiat, întrucât sursa este o instituție abilitată prin lege să furnizeze date privind securitatea națională, iar gravitatea faptelor reclamă intervenția instanței.

75. Indiciile reținute se încadrează explicit în ipotezele art. 21 alin. (3¹):

- a) *subminarea proceselor electorale* – prin utilizarea de resurse opace în campanie;
- c) *coruperea alegătorilor pe scară largă* – plăți în numerar destinate propagandei și mobilizării;
- d) *finanțare ilegală* – fluxuri bănești nedeclarate către concurentul electoral;
- e) *introducerea ilegală de mijloace financiare* – alimentări provenite din exterior prin mecanisme bancare sancționate.

76. Referitor la argumentul recurentului privind lipsa unei proceduri legale prealabile / dreptul la apărare, completul de judecată reține că art. 21 alin. (3¹) din Legea nr. 294/2007 conferă în mod expres Ministerului Justiției competența de a se adresa direct instanței, fără procedura prealabilă de la alin. (2), atunci când sunt incidente ipotezele ce amenință valori constituționale (suveranitate, integritate, securitate, ordinea publică) și când sunt însoțite de faptele enumerate de lege (subminarea proceselor electorale, finanțare ilegală ș.a.). Cererea nu limitează garanțiile procesuale: dreptul la apărare se exercită în fața instanței, în procedură contradictorie, inclusiv prin calea de atac (recurs separat) pe care recurentul o folosește chiar în prezenta cauză. Așadar, nu era necesară o audiere administrativă prealabilă; garanțiile se consumă în faza judiciară accelerată prevăzută de lege.

77. Instanța de recurs subliniază că invocarea de către recurent a speței *Refah Partisi* nu poate fi luată în considerare ca un argument care ar fi de natura să anuleze măsura asiguratorie, or această cauză privește dizolvarea (măsură definitivă), nu o măsură provizorie și reversibilă de limitare pe durata procesului. Standardul CEDO cere un just echilibru între scopul legitim (protejarea integrității procesului electoral, ordinii constituționale și transparenței finanțării) și necesitatea măsurii. În prezenta cauză, temeiul legal este clar (art. 21 alin. (3²)), obiectivul este legitim, iar măsura este temporară și proporțională cu riscul indicat de informațiile organelor competente. Prin urmare, referința la *Refah Partisi* nu desființează posibilitatea unei măsuri preventive mai puțin intruzive decât dizolvarea.

78. Considerentele expuse de recurent precum că măsura asiguratorie anticipează fondul sunt neîntemeiate. Interdicția din practica internă privește măsuri care identifică definitiv litigiul. Aici, limitarea este strict provizorie, cu durată legată de soluția pe fond și cu posibilitatea de revizuire/suspendare

de către instanțele superioare. Mai mult, legiuitorul a prevăzut în mod special această formă de măsură asiguratorie în art. 21 alin. (3²) – deci la caz nu este prezența unor măsuri „generice” de drept comun, ci într-un regim special care autorizează expres temporizarea activității partidului când este dovedit riscul calificat. Faptul că remediul provizoriu seamănă cu remediul final nu-l face „fond” atunci când legea însăși îl instituie ca provizoriu.

79. Instanța nu validează teza fondului, ci conservă situația juridică până la administrarea completă a probelor.

80. Argumentul recursului precum că măsura este disproporționată, mai ales cu 2 zile înainte de alegeri este unul speculativ. În acest sens, Completul de judecată subliniază că proporționalitatea se apreciază concret, raportat la amploarea și urgența riscului. Indicii privind rețele de finanțare opacă, distribuții de bani în numerar, implicarea unui număr mare de membri și impactul electoral imediat justifică, în prag de scrutin, o intervenție rapidă pentru a preveni denaturarea voinței alegătorilor. Măsurile alternative (controale ulterioare, audit punctual) nu contracarează efectul prezent și direct al fluxurilor financiare suspecte în campanie. Măsura de asigurare rămâne limitată temporal, nu dizolvă partidul și urmărește protejarea egalității de șanse și a integrității competiției electorale – valori care, în balanță, prevalează când riscul este imediat.

81. Măsurile alternative sugerate (blocări selective de conturi, suspendarea unor persoane, audit accelerat) sunt insuficiente în contextul unui mecanism decentralizat de finanțare (numeroși membri/donații), cu interpuși și plăți în numerar. Ele nu împiedică utilizarea imediată a fondurilor deja puse în circulație și nu înlătură riscul de continuare a schemei pe durata campaniei.

82. De asemenea, instanța de recurs depreciază argumentul recurentului potrivit căruia nu s-a dovedit pericolul real și iminent, fiind invocate doar suspiciuni și cauze penale pendinte. În acest sens se statuează că, pentru o măsură provizorie, standardul de probă nu este cel al „dovezii dincolo de orice dubiu” (specific procesului penal), ci al verosimilității (aparență de drept) și al pericolului demonstrat prin indicii serioși, concordante. Informațiile coroborate ale SIS, CNA, Procuraturii și CEC (avertisment, misiune de control complex, termene scurte de predare a actelor) descriu un tablou convergent de risc actual asupra procesului electoral. Legea nu cere existența unei hotărâri penale definitive pentru a activa protecția provizorie; dimpotrivă, tocmai iminența justifică intervenția înainte ca atingerea valorilor protejate să se materializeze.

83. Referitor la argumentul recurentului precum că Ministerul Justiției s-a bazat doar pe Hotărârea CEC, informații operative (SIS/CNA) și presă,

care nu sunt probe certe. La caz, completul de judecată reține că reieșind din spiritul Legii privind partidele politice, Ministerul Justiției are dreptul – și obligația – să se sprijine pe date oficiale furnizate de autorități publice competente (CEC, SIS, CNA, organe de urmărire penală). Acestea nu sunt simple informații, ci acte oficiale ce creează indicii serioase pentru intervenția provizorie. Chiar dacă articolul de presă a fost menționat ca suport secundar, fundamentul cererii nu este presa, ci dosarul administrativ al CEC și comunicările instituționale. În etapa asiguratorie, probatoriul sumară și coroborat este suficient când riscul reclamă intervenție urgentă.

84. Recurentul de asemenea a invocat că lui i se încalcă prezumția de nevinovăție stabilită la art. 6 CEDO și art. 21 din Constituție. Instanța de recurs apreciază acest argument ca unul declarativ, or, măsura litigioasă are natura preventivă și nu este o sancțiune penală; nu stabilește vinovăție, ci îngheață temporar anumite activități pentru a proteja interesul public major. Prezumția de nevinovăție operează în materia acuzațiilor penale; în speță are loc un regim special de drept public privind partidele, cu scopul de a asigura transparența finanțării și curățenia competiției electorale. În plus, garanțiile art. 6 CEDO (acces la instanță, contradictorialitate, cale de atac) sunt respectate: recurentul exercită deja recurs separat și a formulat cerere de suspendare – adică beneficiază de remedii efective.

85. Argumentul recurentului precum că, măsura de asigurare aplicată echivalează cu excluderea din alegeri și afectează dreptul de a fi ales, este neîntemeiat. Efectul asupra participării este o consecință colaterală a unei măsuri cu scop legitim – protecția libertății și corectitudinii votului. Când există un risc iminent de denaturare a voinței electoratului prin finanțare ilicită și practici opace, statul are obligația pozitivă de a interveni prompt. Testul de necesitate și proporționalitate este îndeplinit: măsura este temporară, motivată pe riscuri concrete și supusă controlului judecătoresc accelerat. A admite participarea nelimitată, în pofida indiciilor solide, ar crea un dezavantaj neloial celorlalți competitori și ar afecta egalitatea șanselor în însuși nucleul său.

86. Referitor la măsuri corective ulterioare întreprinse de recurent cum ar fi – excluderea a 501 membri și restituirea 192.500 lei, instanța de recurs subliniază că demersurile ulterioare ale Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” pot atenua, dar nu șterg riscurile deja produse în campanie și nici nu garantează că mecanismele de finanțare opace au încetat. Excluderea în bloc a 501 membri chiar confirmă existența unei problematice sistemice în structurile partidului. Restituirea sumei nu remediază impactul deja consumat (logistică, propagandă, mobilizare) și nu oferă certitudinea că nu au circulat și alte resurse neraportate. Pentru

prevenirea ireparabilului în proximitatea scrutinului, măsura provizorie rămâne necesară.

87. Instanța de recurs apreciază ca fiind declarativ argumentul recursului potrivit căruia SIS nu dovedește că partidul știa proveniența sumelor / intenție frauduloasă. În acest sens se statuează că, regimul finanțării partidelor este construit pe diligența pozitivă a formațiunii: obligații de verificare, raportare, transparență. Nu este nevoie de probarea intenției frauduloase pentru a activa mecanismele de protecție atunci când există indicii obiective că s-au rulat fonduri problematice care pot vicia competiția. În plus, chiar lipsa unor mecanisme interne eficace de cunoaștere a donatorilor și a sursei fondurilor relevă o deficiență de conformare ce justifică, pe termen scurt, limitarea pentru protejarea procesului electoral.

88. Invocarea de către recurent a cauzei *Patria c. Moldova* (2020) este irelevantă, or, cauza *Patria* a vizat excluderea de la scrutin decisă administrativ în prag de alegeri, pe o fundamentare considerată insuficientă și fără remedii judiciare efective în timp util. În prezenta cauză:

- măsura este judiciară, adoptată de instanță în baza unui text legal special (art.21 alin. (3²));
- există cale de atac rapidă (recurs separat în 5 zile) și posibilitate de suspendare;
- temeiul probator este instituțional (CEC/SIS/CNA/Procuratură), nu exclusiv prezumții mediatice;
- măsura este provizorie, nu dizolvare/înlăturare definitivă.

89. Spre deosebire de cauza *Patria*, unde a existat o înlăturare administrativă aproape imediată, fără control judecătoresc efectiv în timp util, prezenta măsură este judiciară, a fost dispusă după o procedură contradictorie, este provizorie, revizibilă rapid și întemeiată pe un dosar instituțional coroborat (CEC, SIS, CNA, Procuratură).

90. Diferențele de procedură, de intensitate a ingerinței și de garanții procesuale dintre prezenta cauză și situațiile sancționate anterior de CEDO sunt fundamentale. Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuează că orice restricție aplicată unui partid politic trebuie să se bazeze pe „motive relevante și suficiente”.

91. În speță, aceste motive există și sunt bine documentate:

- avertismentul aplicat de CEC pentru nerespectarea normelor de finanțare;
- dispunerea unui control complex asupra finanțării activităților partidului și a blocului electoral din care face parte,
- constatările și notificările organelor de drept (SIS, CNA, Procuratura), care descriu un mecanism sistemic de finanțare neconformă,
- volumul și natura fondurilor implicate, de ordinul sutelor de mii de lei și suspiciuni de resurse externe,

- proximitatea temporală față de scrutin, care amplifică riscul de denaturare a voinței alegătorilor.

92. Prin urmare, măsura contestată nu are caracter de sancțiune definitivă („excludere punitivă”), ci de măsură preventivă și temporară, destinată să blocheze riscul imediat ca fondurile ilicite să fie utilizate în campania electorală. Mai mult, aceasta este supusă controlului jurisdicțional accelerat, ceea ce asigură respectarea dreptului la apărare și evită orice arbitrar. Astfel, există un echilibru just între scopul legitim urmărit (protecția integrității procesului electoral) și măsura aplicată, ceea ce confirmă caracterul său proporțional și conform standardelor europene.

93. Regimul de conformitate este unul obiectiv, centrat pe transparență și diligență, nu pe elementul subiectiv al intenției.

94. În final, instanța de recurs subliniază că măsura provizorie contestată îndeplinește cumulativ cerințele legale:

- temei legal expres (art. 21 alin. (3²) Legea nr. 294/2007),
- scop legitim (protejarea integrității procesului electoral și a ordinii constituționale),
- indicii serioase și coroborate ale unui pericol real și iminent,
- proporționalitate (durată limitată, remediu reversibil, control judiciar accelerat).

95. Instanța subliniază că măsura poate fi reevaluată dacă circumstanțele se modifică substanțial (ex. clarificarea provenienței fondurilor, încetarea riscurilor, conformare verificabilă), ceea ce accentuează caracterul său temporar și proporțional.

96. Prin urmare, criticile recurentului nu înlătură necesitatea și legalitatea măsurii asigurătorii dispuse. Acest raționament este în concordanță cu standardele europene privind integritatea finanțării politice (Codul de bune practici în materie electorală al Comisiei de la Veneția; recomandările privind transparența finanțării partidelor și campaniilor), care impun statelor mecanisme preventive eficiente împotriva finanțării netransparente.

97. Cu privire la cererea formulată de Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” privind anularea măsurilor de asigurare, completul de judecată reține că, din circumstanțele prezentate, nu rezultă existența unor motive temeinice care să justifice admiterea acesteia. Potrivit prevederilor art. 180 din Codul de procedură civilă, pentru a se dispune anularea unei măsuri de asigurare, este necesară dovedirea intervenirii unor circumstanțe noi, de natură să schimbe în mod esențial situația de fapt și de drept avută în vedere la momentul dispunerii măsurii. Circumstanțele cauzei expuse mai sus demonstrează necesitatea menținerii măsurilor dispuse până la soluționarea cauzei în fond sau până la apariția unor împrejurări noi, de

natură să schimbe situația existentă. În prezent, o asemenea schimbare nu a fost constatată, iar existența unui pericol real și iminent asupra valorilor democratice justifică menținerea măsurilor asigurătorii.

98. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” și menține încheierea din data de 25 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru.

Respinge cererea depusă de Partidul Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” privind anularea măsurii de asigurare.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Diana Stănilă